

- ANALYSE

Administrative byrder stiger mere en 6 mia. kr. på to år

Hvert år bliver virksomhederne pålagt administrative byrder af myndighederne, som enten kan komme fra EU- eller national lovgivning. Selvom eksisterende og ny regulering kan være med til at understøtte en god konkurrence blandt virksomheder og øge væksten, kan den samtidig være med til at give administrative byrder og u hensigtsmæssige processer for virksomhederne. Det er fx regelefterlevelse i forhold overholdelse af GDPR eller indberetningerne til myndighederne såsom indberetninger om løn, regnskab, omkostninger til forskning og udvikling mv., men det kan også være unødige eller komplerede regler, der er svære for virksomhederne at tolke og efterleve, fx på skatteområdet.

Dansk Erhverv har lavet en analyse, som ser på de årlige administrative byrder og lempelser i perioden 2015-2022. Analysen ser også på de forventede byrder, virksomhederne står overfor i 2023 og 2024.

Administrative byrder for 30 mia. kr. i 2022

Hvert år udgiver Erhvervsministeriet en redegørelse over indførsel af nye administrative byrder og lempelser af eksisterende byrder. Siden 2015 har redegørelserne dog ikke indeholdt det samlede niveau af byrder pr. år. Det gør det svært at gennemskue niveauet af de samlede administrative byrder pr. år.

Ifølge en pressemeddelelse fra Erhvervsministeriet i forbindelse med, at automatisk erhvervsrapportering blev stemt igennem i Folketinget i 2022, fremgår det, at virksomhedernes administrative omkostninger var på over 30 mia. kr. i 2022ⁱ.

Administrative byrder på ca. 30 mia. kr. svarer til, at hver aktiv virksomhed i gennemsnit står over for administrative byrder på ca. 72.000 kr. hvert år.ⁱⁱ Det er ressourcer som virksomheder i stedet kunne have brugt på at drive deres virksomhed. For nogle virksomheder vil de administrative byrder være større, mens de for andre vil være langt mindre. Det afhænger bl.a. af virksomhedsform, størrelse og branche.

Byrder stiger markant i de kommende år

Dansk Erhverv har sammenlignet beløbene for byrder og lempelser i de årlige redegørelser med 2022-niveauet på 30 mia. kr., som fremgår af Erhvervsministeriets pressemeddelelse. Heraf kan vi se, at niveauet af administrative byrder er faldet fra 31,8 mia. kr. i 2015 til 30 mia. kr. i 2022. Det vil sige et fald på ca. 1,8 mia. kr., eller i gennemsnit 260 mio. kr. om året (se metodebeskrivelse under figur 1). Det svarer til et fald på 6 pct. i niveauet af de administrative byrder over en 7-årig periode, se **Føjl! Henvisningskilde ikke fundet.** Den største lempelse i den 7-årige periode blev givet til landbruget i 2016, da de fik en byrdelettelse på ca. 1,7 mia. kr. i forbindelse med Landbrugspakken, se tabel 1.

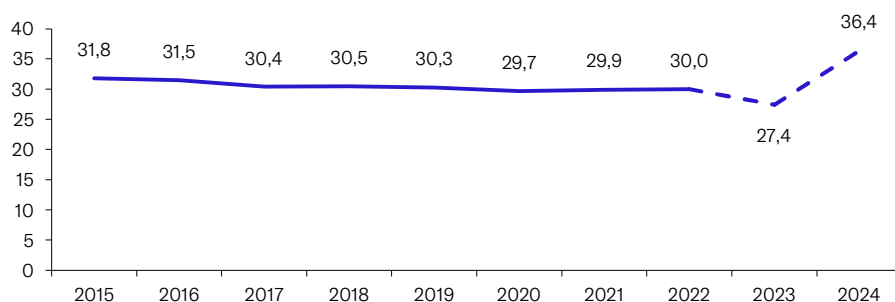
Ser vi fremad i forhold til 2022-niveauet, er der både lempelser på vej, men også markante stigninger i de administrative byrder. I 2022 vedtog Folketinget indførslen af automatisk erhvervsrapportering. Automatisk erhvervsrapportering i sig selv giver en administrativ byrdelettelse på 2,9 mia. kr. i 2023. Den samlede byrdelettelse for 2023 er

2,56 mia. kr.ⁱⁱⁱ, se **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**. Allerede i 2024 bliver erhvervslivet dog påført nye store byrder, som langt overstiger lettelsen, de får med indførslen af automatisk erhvervsrapportering. Det skyldes bl.a. vedtagelsen af CSRD-direktivet for virksomheders bæredygtighedsrapportering og lov om ekstraskat for visse koncernenheder (minimumsbeskatningsloven), der begge blev vedtaget i 2023^{iv}. Lovændring om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet og lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter blev vedtaget i starten af 2024^v.

Ifølge et Høringsbrev fra Erhvervsstyrelsen forventes det, at den administrative byrde som følge af CSRD vil være 7,5 mia. kr. årligt på de virksomheder, som bliver direkte påvirket^{vi}. Det dækker over 5 mia. kr., som direkte kan henføres til direktivet og 2,5 mia. kr. i tilpasning af taksonomiforordningen som følge af direktivet. Direktivet omhandler kun større selskaber og børsnoterede virksomheder. Det vurderes dog, at mindre underleverandører, der indgår i leverandørkæder, også indirekte vil blive påvirket, da de skal levere oplysninger til de omfattede virksomheder. Dermed forventes opgørelsen på 7,5 mia. kr. årligt i administrative byrder ikke at være tilstrækkeligt. Erhvervsstyrelsen vurderer, at denne effekt vil være væsentlig^{vii}. De administrative byrder i forbindelse med minimumsbeskatningsloven er opgjort til ca. 462 mio. kr. pr. år.^{viii} Derudover indføres der krav om, at alle danskere i arbejde skal registre deres arbejdstid, hvilket allerede er gældende fra 2024. Erhvervsstyrelsen har estimeret byrden til mellem 990 mio. kr. og 2,4 mia. kr. årligt af dette krav^{ix}.

Med de nye administrative byrder stiger niveauet til mellem 36,4 mia. kr. og 37,8 mia. kr. om året. Det svarer til en procentvis stigning på mellem 21 pct. til 26 pct. over en toårig periode fra 2022, se **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**. Det betyder, at de lettelser der har været siden 2015 langt bliver overgået af nye administrative byrder.

Figur 1: **Udvikling i niveauet af administrative byrder, 2015-2024, mia. kr. (løbende priser)**

Kilde: Erhvervsministeriets redegørelse om erhvervslivet og regulering, Høringsbrev over måling af erhvervsøkonomiske konsekvenser ift. udkast til lov om ændringer af årsregnskabsloven, revisorloven og flere andre love (gennemførelse af EU-direktiv om virksomheders bæredygtighedsrapportering og om forhøjelse af størrelsesgrænser i regnskabsdirektivet) og Folketinget.dk

Note: Beregningen er lavet ved at tage udgangspunkt i niveauet af administrative byrder oplyst af Erhvervsministeriet i 2022. De årlige niveauer fra 2015-2022 er opgjort ved at bruge de oplyste byrder og lempelser i Erhvervsministeriets årlige redegørelser om erhvervslivet og regulering. I beregningen antages det, at en byrde eller lempelse implementeres året efter, at den er vedtaget (dog med undtagelse af loven om registrering af arbejdstid, da den blev vedtaget i starten af 2024 og allerede implementeres fra 2024). I praksis kan en byrde eller lempelse dog implementeres over en årrække efter vedtagelse i Folketinget. Bemærk at opgørelsen for 2024 udelukkende bygger på den administrative byrde i forbindelse med indførelsen af CSRD, minimumsloven og registrering af arbejdstid. Det vil sige, at der godt kan komme yderligere byrder og lempelser for 2024.

Store omstillingsomkostninger i de kommende år

Når nye administrative byrder indføres, vil der ofte også være en engangsomstillingsomkostning forbundet med den nye regulering. Omstillingsomkostningerne fremgår kun sjældent af redegørelserne, men for årene 2019, 2020 og 2022 er virksomhederne blevet påført yderligere omstillingsomkostning på 1,2 mia. kr. samlet set. Omstillingsomkostningerne i forbindelse med indførelsen af CSRD vurderes til at være på hele 10,5 mia. kr.^x

Størstedelen af byrderne kommer fra EU-lovgivning

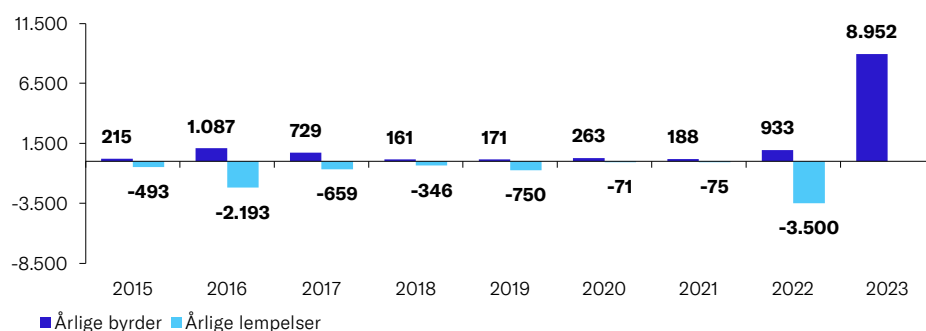
Udviklingen i de samlede byrder fra år til år består af nye lettelser og af nye byrder. I figur 2 ses en mere detaljeret fremstilling af den årlige udvikling i nye administrative byrder og lempelser i perioden 2015 til 2023. Byrder og lempelserne indgår her i det år, hvor de er besluttet i Folketinget og fremgår af de årlige redegørelser fra Erhvervsministeriet.

Tallene i figuren viser, at byrderne for erhvervslivet samlet er lettet med 8,1 mia. kr. over perioden^x. Erhvervslivet er dog også blevet pålagt nye byrder i samme periode svarende til mellem 12,7 mia. kr. og 14,1 mia. kr. (afhængig af det endelige niveau for de administrative byrder forbundet med loven om registrering af arbejdstid). Det betyder, at de

administrative byrder ifølge Erhvervsministeriet samlet set er steget med ca. 4,6 mia. kr. i perioden 2015-2023.

Ser vi bort fra de omfattende byrder som erhvervslivet bliver pålagt i det kommende år, kommer ca. halvdelen af byrderne fra europæisk lovgivning mens den anden halvdel kommer fra national lovgivning (ikke vist i figuren)^{xii}. Hvis de kommende byrder fra CSRD, minimumsloven og loven om registrering af arbejdstid indregnes, stammer godt 85 pct. af byrderne fra EU-lovgivning. Langt størstedelen af lempelserne kommer fra dansk lovgivning.

Figur 2: **Udvikling i erhvervsøkonomiske konsekvenser, 2015 til 2023 (mio. kr.)**

Kilde: Erhvervsministeriets redegørelse om erhvervslivet og regulering, Høringsbrev over måling af erhvervsøkonomiske konsekvenser ift. udkast til lov om ændringer af årsregnskabsloven, revisorloven og flere andre love (gennemførelse af EU-direktiv om virksomheders bæredygtighedsrapportering og om forhøjelse af størrelsesgrænser i regnskabsdirektivet) og Folketinget.dk

Note: I beregningen antages det, at en byrde eller lempelse implementeres året efter, at den er vedtaget (dog med undtagelse af loven om registrering af arbejdstid, da den blev vedtaget i starten af 2024 og allerede implementeres fra 2024). I praksis kan en byrde eller lempelse dog implementeres over en årrække efter vedtagelse i Folketinget. Bemærk at opgørelsen for 2024 udelukkende bygger på den administrative byrde i forbindelse med indførelsen af CSRD, minimumsloven og registrering af arbejdstid. Det vil sige, at der godt kan komme yderligere byrder og lempelser for 2024.

I tabel 1 nedenfor er en beskrivelse af et udvalg af de større byrder og lempelser i perioden 2015-2023 samlet.

Tabel 1: **Udvalgte større byrder og lempelser i perioden 2016-2023**

	Byrde	Lempelse
2016	<p>MiFID II (formidlingsprovision): 1.000 mio. kr. Minimumsimplementering af EU-regulering. Byrderne består bl.a. af et forbud for banker og andre udbydere af investeringsprodukter mod at modtage og beholde provisionsbetalinger mv. fra tredje part, hvis der enten er tale om en porteføljeplejeordning, eller hvis banken mv. yder rådgivning, der lever op til en række betingelser vedrørende uafhængighed.</p>	<p>Landbrugspakken: 1.652 mio. kr. Lettelsen er et gennemsnit af lettelserne for gødskningsbekendtgørelsen opgjort til 1.158-1.541 mio. kr. og for bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2016/2017 opgjort til 110 – 238 mio. kr.</p>
2017	<p>Hvidvasklovgivning: 355 mio. kr. Minimumsimplementering af EU-regulering. De nye regler har til formål at styrke indsatsen mod, at kriminelle misbruger danske virksomheder og det finansielle system til hvidvask af penge og terrorfinansiering samt at forhindre, at den finansielle stabilitet og tilliden til det finansielle system skades som følge af misbrug af finansielle institutioner til hvidvask og finansiering af terrorisme.</p>	<p>Lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag: 270 mio. kr. Lov om godtgørelse og tilskud til befordring ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse og lov om statens voksenuddannelsesstøtte (udmøntning af Trepartsaftale III)</p>
2019		<p>Lov om ændring af færdselsloven: 560 mio. kr. Forhøjelse af hastighedsgrænsen for lastbiler og vogntog fra 70 km i timen til 80 km i timen i 2019 uden for tættere bebygget område og på motortrafikveje)</p>
2022	<p>Automatisk erhvervsrapportering: 600 mio. kr. Med automatisk erhvervsrapportering vil særligt virksomheder der anses som ikke-digitale i dag, fremadrettet bruge mindre tid på bogføring og der vil være færre fejl i registreringer og indberetninger. Lettelsen modregnes en forventet administrativ omkostning for erhvervslivet på ca. 0,6 mia. kr. årligt til løbende udgifter til abonnementsbaseret digitalt bogføringssystem for de virksomheder, der enten ikke</p>	<p>Automatisk erhvervsrapportering: 3.5 mia. kr. De løbende administrative besparelse hertil er målt til ca. 3,5 mia. kr. på årsbasis.</p> <p>Ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet o g -tjenester: 107 mio. kr.</p>

anvender et sådant system eller har et system, der ikke i tilstrækkeligt omfang understøtter automatisering.

2023 **Bæredygtighedsrapportering (CSRD): 7,5 mia. kr.** Ikke offentliggjort endnu

Bæredygtighedsdirektivet indføres krav om, at alle store virksomheder og alle børsnoterede virksomheder (med undtagelse af børsnoterede mikrovirksomheder) skal rapportere bæredygtighedsoplysninger efter europæiske standarder for bæredygtighedsrapportering i ledelsesberetningen i årsrapporten og indberette oplysningerne digitalt.

Lov om ændring af lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet og lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter: 990 mio. kr. – 2,4 mia. kr.

Med lovforslaget indføres der desuden krav om, at arbejdsgivere skal indføre et arbejdstidsregistreringssystem, der gør det muligt at måle den daglige arbejdstid for den enkelte lønmodtager.

Minimumsbeskatningsloven: 462 mio. kr.

De løbende administrative byrder består i udarbejdelse og indberetning af en udvidet selvangivelse, »GloBE Information Return« og er blevet skønnet til samlet ca. 462 mio. kr. pr. år. Det svarer til ca. 480.000 kr. årligt pr. moderselskab og ca. 61.000 kr. årligt pr. datterselskab

Kilde: Erhvervsministeriets redegørelse om erhvervslivet og regulering, Høringsbrev over måling af erhvervsøkonomiske konsekvenser ift. udkast til lov om ændringer af årsregnskabsloven, revisorloven og flere andre love (gennemførelse af EU-direktiv om virksomheders bæredygtighedsrapportering og om forhøjelse af størrelsesgrænser i regnskabsdirektivet) og Folketinget.dk

Om dette notat

Arbejdet med analysenotatet er afsluttet den 5. februar 2024.

Om Dansk Erhvervs Analysenotater

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående analysen kan ske til Chef for analyse og samfundsøkonomi, Kasper Lindgaard på kali@danskerhverv.dk eller på tlf. 2257 2159.

Noter

ⁱ Erhvervsministeriet (23. maj 2022): <https://em.dk/aktuelt/nyheder/2022/maj/stor-administrativ-lettelse-er-vedtaget>

ⁱⁱ Ifølge Danmarks Statistik er der ca. 417.000 aktive virksomheder i 2022 (foreløbige tal). En aktiv virksomhed er defineret som en virksomhed, der har et aktivitetsniveau, der er på omsætningssiden højere end, hvad der må betegnes som hobbyaktivitet eller minimum 0,5 årsværk (fuldtidsansatte). Fra 2022 er opgørelsesmetoden udvidet med oplysninger om firmaernes aktiver og om koncernrelationer.

ⁱⁱⁱ Det antages at en byrde eller lempelse implementeres året efter, at den er vedtaget og indgår i Erhvervsministeriets årlige redegørelse. I praksis kan en byrde eller lempelse dog implementeres over en årrække efter vedtagelse i Folketinget. Som eksempel kan fx nævnes Automatisk Erhvervsrapportering, der blev vedtaget i 2022 og derfor antages, at blive implementeret i 2023. Kravene implementeres dog tidligst i 2024 for de første virksomheder og forventes at være fuld indfaset i 2026.

^{iv} L 5 Forslag til lov om en ekstraskat for visse koncernenheder. Ft.dk. 2. februar 2024

^v L 68 Forslag til lov om ændring af lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet og lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter. Ft.dk. 2. februar 2024

^{vi} Høringsbrev over måling af erhvervsøkonomiske konsekvenser ift. udkast til lov om ændringer af årsregnskabsloven, revisorloven og flere andre love (gennemførelse af EU-direktiv om virksomheders bæredygtighedsrapportering og om forhøjelse af størrelsesgrænser i regnskabsdirektivet)

^{vii} Erhvervsstyrelsen: Høring over måling af erhvervsøkonomiske konsekvenser ift. udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven, revisorloven og flere andre love (gennemførelse af EU-direktiv om virksomheders bæredygtighedsrapportering og om forhøjelse af størrelsesgrænser i regnskabsdirektivet). 15. december 2023

^{viii} Folketingen.dk: https://www.ft.dk/ripdf/samling/20231/lovforslag/15/20231_15_som_fremsat.pdf

^{ix} Folketinget: https://www.ft.dk/ripdf/samling/20231/lovforslag/168/20231_168_som_fremsat.pdf

^x Erhvervsstyrelsen: Høring over måling af erhvervsøkonomiske konsekvenser ift. udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven, revisorloven og flere andre love (gennemførelse af EU-direktiv om virksomheders bæredygtighedsrapportering og om forhøjelse af størrelsesgrænser i regnskabsdirektivet). 15. december 2023

^{xi} Administrative lettelser er ikke opgjort for 2023 endnu og indgår derfor ikke i beregningen for 2023

^{xii} Erhvervsministeriet: Redegørelser om erhvervslivets og regulering